

Số: 2969 /NHNN-VP
V/v trả lời chất vấn ĐBQH
Mai Sỹ Diên – Thanh Hóa

Hà Nội, ngày 26 tháng 4 năm 2017

Kính gửi: Đại biểu Quốc hội Mai Sỹ Diên,
Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Thanh Hóa

Trước hết, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) xin trân trọng cảm ơn sự quan tâm của Đại biểu Quốc hội Mai Sỹ Diên, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Thanh Hóa đối với hoạt động ngân hàng.

Về ý kiến chất vấn của Đại biểu Quốc hội nêu tại văn bản số 555/TTKQH-GS ngày 04/4/2017 của Tổng Thư ký Quốc hội, Thống đốc Ngân hàng Nhà nước xin trả lời như sau:

Phát triển nông nghiệp, nông thôn luôn được Chính phủ và ngành ngân hàng xác định là lĩnh vực ưu tiên đầu tư vốn tín dụng. Chính phủ đã ban hành Nghị định số 55/2015/NĐ-CP ngày 09/6/2015 về chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn (Nghị định 55), trong đó đã nâng mức cho vay không có tài sản bảo đảm lên gấp 1,5-2 lần so với Nghị định 41/2010/NĐ-CP để đáp ứng nhu cầu vay vốn phục vụ sản xuất nông nghiệp quy mô lớn của các đối tượng khách hàng. Nghị định số 55 được ban hành không chỉ khuyến khích các tổ chức tín dụng (TCTD) mạnh dạn đầu tư vốn phát triển lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn mà còn góp phần đơn giản thủ tục, hỗ trợ tạo điều kiện thuận lợi để người dân, doanh nghiệp tiếp cận nguồn vốn tín dụng ngân hàng.

Ngay khi Nghị định 55 mới ban hành, NHNN đã ban hành Thông tư 10/2015/TT-NHNN ngày 22/7/2015 hướng dẫn thực hiện một số nội dung của Nghị định 55. Đồng thời, NHNN đã có văn bản 7892/NHNN-VP ngày 16/10/2015 chỉ đạo NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố triển khai một số nội dung quan trọng, như: (i) Tham mưu cho tỉnh ủy/thành ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố triển khai thực hiện Nghị định; Phối hợp với sở, ban, ngành, tổ chức chính trị xã hội để tuyên truyền, phổ biến chính sách đến người dân, hợp tác xã, doanh nghiệp trên địa bàn; (ii) Chỉ đạo các TCTD trên địa bàn đẩy mạnh triển khai chính sách tín dụng phục vụ nông nghiệp, nông thôn; tiếp tục cải cách thủ tục vay vốn phù hợp với đối tượng khách hàng tại khu vực nông thôn; (iii) Kịp thời báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh, NHNN những khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai chính sách tín dụng trên địa bàn để được xem xét, xử lý theo quy định.

Bên cạnh đó, để thúc đẩy việc cho vay đối với hộ nông dân, thúc đẩy việc liên kết sản xuất nông nghiệp, NHNN đã ký với Trung ương Hội Nông dân Việt Nam và Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam Chương trình phối hợp về triển khai chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn theo Nghị định số 55. NHNN đã có văn bản số 5197/NHNN-TD ngày 12/7/2016 chỉ

đạo các TCTD, NHNN chi nhánh các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tăng cường công tác phối hợp với các tổ chức Hội Nông dân, Hội Liên hiệp Phụ nữ từ trung ương đến địa phương, tạo điều kiện đưa vốn vay ngân hàng đến các hội viên để phát triển sản xuất, tăng thu nhập.

Nhằm khắc phục những bất cập nảy sinh trong hoạt động cho vay đồng thời tạo lập khuôn khổ pháp lý đồng bộ cho hoạt động cho vay của TCTD đối với khách hàng, ngày 30/12/2016, NHNN đã ban hành Thông tư số 39/2016/TT-NHNN quy định về hoạt động cho vay của TCTD, chi nhánh ngân hàng nước ngoài đối với khách hàng thay thế Quyết định số 1627/2001/QĐ-NHNN ngày 31/12/2001, theo đó: tiếp tục quy định trần lãi suất cho vay ngắn hạn đối với 05 lĩnh vực ưu tiên, trong đó có lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn (hiện nay là 7%/năm) thấp hơn từ 1%-2% so với lãi suất cho vay thương mại thông thường; mở rộng quy định về mục đích vay vốn và phương thức cho vay (cho vay lưu vụ, cho vay tuần hoàn, cho vay quay vòng) phù hợp với thực tế hoạt động tín dụng để tạo điều kiện thuận lợi cho người dân tiếp cận nguồn vốn tín dụng ngân hàng; đơn giản hóa một số hồ sơ, thủ tục cho vay như: bỏ giấy đề nghị vay vốn tại hồ sơ đề nghị vay vốn; đơn giản hóa yêu cầu về phương án sử dụng vốn trong cho vay phục vụ đời sống... đảm bảo tính minh bạch trong hoạt động cho vay, bảo vệ quyền lợi của người vay...

Ngoài ra, trong thời gian qua NHNN cũng đã chỉ đạo các TCTD nâng cao hiệu quả thẩm định và đánh giá mức độ tín nhiệm của khách hàng để tăng cường khả năng cho vay không có tài sản bảo đảm, tháo gỡ khó khăn về tài sản bảo đảm cho khách hàng.

Nhờ sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của Chính phủ, Thủ tướng chính phủ và các giải pháp hỗ trợ của NHNN, đến 31/3/2017, dư nợ cho vay nông nghiệp, nông thôn toàn quốc ước đạt 1.020.000 tỷ đồng, tăng 2,35% so với cuối năm 2016, trong đó dư nợ cho vay không có tài sản bảo đảm đối với lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn đạt khoảng 184.000 tỷ đồng, chiếm khoảng 18% tổng dư nợ (dư nợ không có tài sản bảo đảm đối với cá nhân, hộ gia đình, hộ kinh doanh, hợp tác xã đạt gần 148.000 tỷ đồng). Riêng tại Thanh Hóa, tính đến Quý 4/2016, dư nợ cho vay không có tài sản bảo đảm đối với lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn đạt hơn 11.600 tỷ đồng, chiếm 42% dư nợ cho vay nông nghiệp, nông thôn trên địa bàn.

Bên cạnh nguồn vốn tín dụng thương mại, các chương trình tín dụng chính sách đối với người nghèo và các đối tượng chính sách tại Ngân hàng Chính sách xã hội cũng đã góp phần thực hiện công tác xóa đói giảm nghèo, cải thiện và nâng cao đời sống của người dân khu vực nông thôn. Các hộ nghèo, đối tượng chính sách khi vay vốn không phải thế chấp tài sản, chỉ các tổ chức kinh tế khi vay vốn (trên 50 triệu đồng) thì mới phải thế chấp tài sản theo quy định. Đến ngày 31/3/2017, tổng dư nợ cho vay các chương trình tín dụng ưu đãi đạt 163.417 tỷ đồng, tăng 3,84% so với cuối năm 2016 với hơn 8,4 triệu khách hàng còn dư nợ (tính theo chương trình vay). Riêng dư nợ tín dụng ưu đãi tại tỉnh

Thanh Hóa đến 31/3/2017 là 8.113 tỷ đồng, chiếm 4,96%/tổng dư nợ toàn quốc, với hơn 360 ngàn khách hàng còn dư nợ.

Tuy nhiên, việc triển khai chương trình cho vay phục vụ phát triển nông nghiệp nông thôn vẫn còn vướng mắc trong quá trình tiếp cận vốn, đặc biệt là khó khăn trong sản xuất nông nghiệp liên quan đến việc cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, giấy chứng nhận quyền sở hữu tài sản trên đất. Để tháo gỡ khó khăn này, tại Nghị quyết số 30/NQ-CP ngày 07/3/2017 về phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 02 năm 2017, Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Tài nguyên và Môi trường phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tư pháp nghiên cứu sửa đổi quy định về cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà và tài sản gắn liền với đất, hướng dẫn chứng nhận quyền sở hữu tài sản trên đất nông nghiệp, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho doanh nghiệp thực hiện thủ tục đăng ký giao dịch bảo đảm vay vốn ngân hàng.

Trong thời gian tới, để tiếp tục thực hiện có hiệu quả chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn nói chung và Nghị định 55 nói riêng, NHNN tích cực triển khai các giải pháp sau:

- Tiếp tục chỉ đạo, khuyến khích các TCTD tập trung vốn, tham gia nhiều hơn cho vay phát triển nông nghiệp, nông thôn; đồng thời, thực hiện các giải pháp nhằm giúp người dân dễ dàng tiếp cận vốn vay như: đơn giản các thủ tục và điều kiện vay vốn; nghiên cứu đa dạng hóa các sản phẩm tín dụng nông nghiệp phù hợp thực tế, đặc thù của ngành nông nghiệp, chú trọng đào tạo đội ngũ cán bộ phục vụ phát triển tín dụng với khu vực nông nghiệp nông thôn; tiết giảm chi phí vốn vay...

- Tiếp tục phối hợp chặt chẽ với chính quyền địa phương các cấp, các tổ chức đoàn thể, chính trị - xã hội, đặc biệt là Hội nông dân, Hội Liên hiệp phụ nữ... tổ chức tuyên truyền, triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị định 55, nhất là địa bàn nông nghiệp, nông thôn thuộc vùng sâu, vùng xa, địa bàn khó khăn.

- Tiếp tục chỉ đạo NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố, các TCTD đẩy mạnh cho vay nông nghiệp, nông thôn theo Nghị định số 55, đặc biệt là cho vay theo chuỗi liên kết trong sản xuất nông nghiệp. Theo đó, các doanh nghiệp đầu mối tổ chức liên kết sản xuất sẽ được TCTD xem xét cho vay không có tài sản bảo đảm để có nguồn lực cung ứng vật tư, nguyên liệu đầu vào cho người nông dân.

- Tích cực phối hợp với các Bộ, ngành trong việc triển khai, xây dựng, phát triển chính sách bảo hiểm nông nghiệp nhằm khuyến khích các TCTD mở rộng tín dụng để nâng cao hiệu quả phát triển nông nghiệp nông thôn theo xu hướng hội nhập và thích ứng với biến đổi khí hậu.

- Tiếp tục chỉ đạo TCTD xem xét mở rộng cho vay tín chấp trên cơ sở đánh giá mức độ tín nhiệm, khả năng trả nợ của khách hàng; tăng cường cho vay hộ nông dân thông qua các Tổ vay vốn hoạt động hiệu quả.

- NHNN cũng sẽ nghiên cứu, trình Chính phủ xem xét sửa đổi, bổ sung Nghị định số 55/2015/NĐ-CP về chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn cho phù hợp với quy định của Luật Dân sự 2015 và yêu cầu

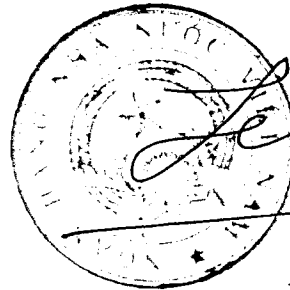
thực tiễn về hỗ trợ phát triển nông nghiệp công nghệ cao. Đồng thời, NHNN sẽ phối hợp Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tư pháp và các đơn vị có liên quan để có giải pháp xử lý các khó khăn trong việc thế chấp tài sản vay vốn ngân hàng theo chỉ đạo của Chính phủ tại Nghị quyết 30/NQ-CP.

Trên đây là ý kiến trả lời của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước về nội dung chất vấn của Đại biểu Quốc hội Mai Sỹ Diển. Thống đốc Ngân hàng Nhà nước mong tiếp tục nhận được sự quan tâm của Đại biểu Quốc hội đối với hoạt động ngân hàng.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Trường đoàn ĐBQH tỉnh Thanh Hóa;
- Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Vụ phục vụ hoạt động giám sát – VP Quốc hội;
- Vụ TDCNKT;
- NHNN CN tỉnh Thanh Hóa;
- Lưu VP (03 bản).

THỐNG ĐỐC

Lê Minh Hưng